

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CLXIII. — Izdan in razposlan 8. dne septembra 1918.

Vsebina: (Št. 328 in 329.) 328. Ukaz o izdelovanju žlahtnega žganja. — 329. Ukaz, s katerim se ustanavljajo najvišje cene za svežo zelenjavo.

328.

Ukaz urada za prehranjevanje ljudi v porazumu s finančnim ministrom z dne 5. septembra 1918. 1.

o izdelovanju žlahtnega žganja.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. 1. (drž. zak. št. 307) se ukazuje:

§ 1.

Prepovedano je porabljati za izdelovanje žganja češplje, črešnje, višnje, marelice, breskve, hruške ali jabolka, nadalje zaostanke sadja teh vrst, sadjevec, končno izdelke sadja vseh vrst, izvzemši grozdje.

Na davka prosto izdelovanje žganja za domačo rabo se ne uporablja ta ukaz.

§ 2.

Za izdelovanje žganja (špirta) iz sadja, sadnih zaostankov in sadnih izdelkov v § 1 omenjene vrste, ako se ne morejo porabljati niti za uživanje ljudem niti za sušenje ali za narejanje marmelade, nadalje iz vina in vinskih droži, končno iz

brinjevih jagod in plodov jerebike je treba dovoljenja urada za prehranjevanje ljudi v porazumu s finančnim ministrom. Ti osrednji oblasti moreta pooblastiti druga oblastva za podeljevanje dovoljenja.

Prošnje za to dovoljenje je vlagati po finančnih oblastvih I. stopnje (finančnih okrajnih ravnateljstvih, finančnih nadzorništvih, na Kranjskem po finančnem ravnateljstvu).

§ 3.

Narejeni izdelek je dejan pod zaporo.

Zapora ima učinek, da se sme pod zaporo dejano blago podelovati, porabljati in otujevati le po ukazilu urada za prehranjevanje ljudi.

§ 4.

Kdor ravna proti določilom tega ukaza, tega kaznuje politično okrajno oblasivo, ne kraté morebitne uporabe dohodarstvenega kazenskega zakona, z denarno kaznijo do 20.000 K ali z zaporom do šest mesecev, ako dejanje ne spada pod strožjo kazni. Te kazni se morejo v otežilnih okoliščinah nalagati tudi druga poleg druge.

Istim kaznim kakor storilec zapade, kdor napelje koga drugega k enemu teh dejanj ali sodeluje pri njega izvršitvi.

§ 5.

Ob kaznovanju se more nadalje, ako se je storil prestop v obratovanju obrti, razsoditi na izgubo obrtne pravice za vedno ali na določen čas ali odrediti, da se obrtna obratovališča zapró časno ali trajno.

Pravtako se more povodom kazenskega postopanja izreči, da zapadejo izdelki ali sirovine, na katere se nanaša kaznivo dejanje, ali njih izkupilo v prid državi.

Ako zasledovanje ali kaznovanje določene osebe ni dopustno ali ni izvršljivo, se more samostojno razsoditi, da zapadejo reči ali njih izkupilo.

Zapale reči ali njih izkupilo se porabijo za preskrbovanje prebivalstva.

§ 6.

Politična okrajna in cesarska policijska oblastva morejo za zavarovanje zapada ukreniti potrebne zavarovalne naredbe, zoper katere ni dopusten priziv.

Zavarovane reči more otujiti za zavarovanje upravičeno oblastvo, še preden se izjavi, da zapadejo, ako nastanejo z njih hrambo stroški ali je nevarnost, da se izpriidijo.

§ 7.

Ukaz dobi moč peti dan po njegovi razglasitvi.

Hkratu izgube moč ukazi z dne 4. avgusta 1917. l. (drž. zak. št. 331), s katerim se prepoveduje narejati žganje iz sadja, z dne 13. aprila 1918. l. (drž. zak. št. 138) o izdelovanju žganja iz vina, vinskih droži in sadnega mošta, in z dne 12. maja 1918. l. (drž. zak. št. 172), s katerim se prepoveduje narejanje žganja iz črešenj in višenj.

Paul s. r.

329.

Ukaz urada za prehranjevanje ljudi z dne 6. septembra 1918. l.,

s katerim se ustanovljajo najvišje cene za svežo zelenjavo.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se ukazuje:

§ 1.

Kadar se prodaja sveža, na polju sajena zelenjava tuzemskega izvira, se ne smejo presegati nastopne najvišje cene:

Kadar se prodajajo	od mesta pridelovanja	od nakladne postaje po železniško-uradno dognani teži naloženo	na trgih ali kupčevaleem na drobno tudi izven trgov
Zelje (beli ohrovt)	K	K	K
ohrovt (laško, kodravo zelje) . . .	30.—	40.—	56.—
zeleni ohrovt (kodravi, listnati ali zimski ohrovt) . .	45.—	55.—	71.—
korenčki (karote) (rdeči) in užitno korenje (rdeče) .	50.—	60.—	76.—
užitno korenje (rumeno ali belo) .	40.—	50.—	66.—
kavre ali brukve (kolerabe, kavlje)	25.—	35.—	51.—
pozna repa (strnišna repa ali strnišnica, vodena repa)	20.—	30.—	46.—
rdeča pesa (sallatne gredice) . .	20.—	30.—	46.—
čebula	30.—	40.—	56.—
česenj	150.—	160.—	176.—
	225.—	235.—	251.—

Cene se umevajo za 100 kg zdravega, za trg sposobnega, osnaženega blaga, in sicer zelje in ohrovt brez kocenov, karote, korenje, kavre in repa brez listov in čebula brez listov, oziroma slame.

Stroški omotavanja, ki niso všteti v gornjih cenah, se smejo zaračunati le po ceni dokaznih lastnih stroškov.

V cenah so všteti stroški prevoza in dovoza na trg ali k prodajalnici kupčevalca na drobno.

§ 2.

Z odobrenjem urada za prehranjevanje ljudi more politično deželno oblastvo z ozirom na oddaljenost kraja porabljanja od produkcijskega okoliša izjemoma dovoliti priklade k najvišjim cenam, ustanovljenim v § 1, razpredelek 3.

§ 3.

Najvišje cene za prodajanje na drobno naj določi politično deželno oblastvo s pričetkom veljavnosti najkasneje 15. dne septembra 1918. l. Za občine izpod 5.000 prebivalcev se morejo pooblastiti politična okrajna oblastva, da določijo cene za trgovino na drobno z istim pričetkom veljavnosti.

§ 4.

Pri kupnih in dobavnih pogodbah za svežo zelenjavo v § 1 navedenih vrst, ki so bile sklenjene, preden dobi ta ukaz moč, in v katerih je določeno plačilo po množini dobavljenega blaga, stopijo na mesto dogovorjenih cen, ako presegajo najvišje cene tega ukaza, te najvišje cene.

§ 5.

Kdor terja za svežo zelenjavo v § 1 navedenih vrst višje plačilo nego v tem ukazu ali na podstavi tega ukaza ustanovljene najvišje cene, ga da sebi ali komu drugemu dati ali obljubiti, tega kaznuje politično okrajno oblastvo z zaporom od enega tedna do šest mesecev, ako dejanje ne spada pod strožjo kazen. Poleg kazni na svobodi se more naložiti denarna kazen do 10.000 K.

Isti kazni kakor storilec zapade, kdor napelje koga drugega k enemu teh dejanj ali sodeluje pri njega izvršitvi.

§ 6.

Ob kaznovanju se more nadalje, ako se je storil prestopok v obratovanju obrti, razsoditi na izgubo obrtne pravice za vedno ali na določen čas.

Pravtako se more povodom kazenskega postopanja izreči, da zapadejo reči, na katere se nanaša kaznivo dejanje, ali njih izkupilo v prid državi.

Ako zasledovanje ali kaznovanje določene osebe ni dopustno ali ni izvršljivo, se more samostojno razsoditi, da zapadejo reči ali njih izkupilo.

Zapale reči ali njih izkupilo se porabijo za preskrbovanje prebivalstva.

§ 7.

Politična okrajna in cesarska policijska oblastva morejo za zavarovanje zapada ukreniti potrebne zavarovalne naredbe, zoper katere ni dopusten priziv.

Zavarovane reči more otujiti za zavarovanje upravičeno oblastvo, še preden se izjavi, da zapadejo, ako nastanejo z njih hrambo stroški ali ako je nevarnost, da se izpridijo.

§ 8.

Ta ukaz dobi moč dne, katerega se razglasi.

Paul s. r.

